

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Dereito Civil IV	Código	612001501	
Titulación	Licenciado en Dereito			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	Anual	Quinto	Troncal	0
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Privado			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado		Correo electrónico		
Web				
Descrición xeral	A través desta materia preténdese que os alumnos adquiran os coñecementos básicos do Dereito de sucesións, por unha banda, e do denominado Dereito de familia, por outro.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecemento das principais institucións xurídicas.
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
A3	Percepción do carácter sistemático do ordenamento xurídico.
A4	Percepción do carácter interdisciplinar dos problemas xurídicos.
A8	Coñecementos básicos de argumentación xurídica.
A9	Capacidade para o manexo de fontes xurídicas (legais, xurisprudenciais e doutriniais).
A10	Capacidade de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.
A11	Capacidade de comprender e de redactar documentos xurídicos.
A12	Manexo da oratoria xurídica. (Capacidade de expresarse apropiadamente en público).
A13	Dominio das novas tecnoloxías aplicadas ao dereito.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Percepción do carácter sistemático do ordenamento xurídico.		A3 A4 A9	B3
Coñecemento das principais institucións xurídicas.		A1 A2 A3 A9	B4
Percepción do carácter interdisciplinar dos problemas xurídicos.		A3 A4 A10	B3

Coñecementos básicos de argumentación xurídica.	A8 A10 A11 A12	B2	
Capacidade para o manexo de fontes xurídicas (legais, xurisprudenciais e doutrinais).	A9	B2 B3 B4	
Capacidade de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A10		
Capacidade de comprender e de redactar documentos xurídicos.	A11	B2	C1
Manexo da oratoria xurídica.	A8 A12		C1
Dominio das novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito.	A13		
Resolver problemas de forma efectiva.		B2 B3 B4 B5	
Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.	A10	B3	
Traballar de forma autónoma con iniciativa e de forma colaborativa.		B2 B4 B5	C6

Contidos	
Temas	Subtemas

I. A SUCESIÓN E O DEREITO SUCESORIO

Lección 1.ª- SUCESIÓN E DEREITO DE SUCESIÓN.

1. A sucesión "mortis causa" e o Dereito de sucesións.
2. Principios do Dereito sucesorio español.
3. A herdanza. Composición do caudal relicto.
4. Herdeiro e legatario.
5. A designación do herdeiro.

Lección 2.ª- ETAPAS NA ADQUISICIÓN DA HERDANZA.

1. Fases do proceso adquisitivo: Apertura da sucesión. Vocación. Delación. Adquisición.
2. Adquisición da herdanza. Sistemas. Dereito vixente.
3. A herdanza xacente.
4. Adquisición da posesión dos bens hereditarios.

Lección 3.ª- PRESUPOSTOS DA VOCACIÓN Á HERDANZA.

1. Capacidade para suceder. Incapacidades absolutas.
2. Coexistencia entre causante e causahabente. Concepturus e nasciturus. Fundacións testamentarias.
3. A indignidade e a incapacidade relativa. Causas e efectos. Rehabilitación do indigno.

Lección 4.ª- A DELACIÓN.

1. Clases. Sucesión testamentaria e sucesión lexítima.
2. O dereito de transmisión.
3. O dereito de representación. Concepto. Presupostos. Efectos.
4. O dereito de acrecer. Concepto. Presupostos. Efectos.

Lección 5.ª- ACEPTACIÓN E REPUDIACIÓN DA HERDANZA: TEORÍA XERAL.

1. Caracteres comúns á aceptación e repudiación.
2. Capacidade para aceptar ou repudiar.
3. Prazo para aceptar ou repudiar.
4. O dereito de deliberar.

Lección 6.ª- A REPUDIACIÓN DA HERDANZA.

1. Concepto e forma.
2. Consecuencias.

Lección 7.ª- A ACEPTACIÓN DA HERDANZA.

1. Formas de aceptación.
2. O beneficio do inventario.

Lección 8.ª- EFECTOS DA ACEPTACIÓN.

1. Efectos comúns a toda aceptación.
2. Efectos da herdanza beneficiaria.
3. Efectos da herdanza non beneficiaria.

Lección 9.ª- A COMUNIDADE HEREDITARIA.

1. Natureza, réxime xurídico e extinción da comunidade hereditaria.
2. Responsabilidade dos coherdeiros. Responsabilidade por débedas e legados. Accións de regreso entre coherdeiros. Adxudicacións para pago de débedas.

Lección 10.ª- A PARTICIÓN HEREDITARIA.

1. Natureza da partición. O dereito á división. Lexitimación e capacidade.
2. Operacións particionais típicas. Determinación do caudal relicto. Formación de lotes. Adxudicacións.
3. Clases de partición. Contractual, xudicial, por árbitro e por comisario. A chamada "partición polo testador".

Lección 11.ª- EFECTOS DA PARTICIÓN.

1. Efecto xeral da partición. A obriga de saneamento.
2. Invalidez. Rescisión por lesión, adición e modificación.

Lección 12.ª- A COLACIÓN.

1. Concepto e natureza.
2. Presuposto. Suxeitos. Obxecto.
3. Modo de realizar a colación.

Lección 13.ª- ALLEAMENTO E DEFENSA DO DEREITO DO HERDEIRO.

1. Alleamento da herdanza. Efectos. Alleamento de cota hereditaria. Retracto de coherdeiros.
2. A acción de petición de herdanza. Concepto e natureza. Prescrición da acción.
3. Proba e constancia rexistral do dereito do herdeiro.

II. DISPOSICIÓN TESTAMENTARIAS

Lección 14.ª- O TESTAMENTO.

1. Concepto e caracteres.
2. Clases de testamento.
3. Capacidade para dispor "mortis causa". A idade para testar. Incapacidade por alleamento mental. Cautelas no testamento en intervalo lúcido.
4. Regras formais dos testamentos notariais.

Lección 15.ª- TESTAMENTOS COMÚNS.

1. O testamento aberto. Concepto, clases e caracteres.
2. Testamento aberto ordinario.
3. Testamento aberto especial.
4. Testamento pechado.
5. Testamento ológrafo.

Lección 16. TESTAMENTOS ESPECIAIS. SUCESIÓN CONTRACTUAL.

1. O testamento militar. O testamento marítimo. O testamento español en país estranxeiro.
2. O testamento mancomunado.
3. A sucesión contractual.

Lección 17.ª- REVOGACIÓN, INVALIDEZ E INTERPRETACIÓN DO TESTAMENTO.

1. Revogación do testamento.
2. Invalidéz das disposicións "mortis causa".
3. A interpretación do testamento.

Lección 18.ª- O LEGADO.

1. O legado. Concepto e caracteres.
2. Suxeitos.
3. Obxecto.
4. Adquisición do dereito ao legado.
5. Preferencia entre legatarios.
6. Invalidéz e ineficacia do legado.
7. Tipos especiais de legado regulados no Código Civil.

Lección 19.ª- AS SUBSTITUCIÓN.

1. Concepto e tipos de substitucións.
2. Substitución vulgar.
3. Substitucións pupilar e exemplar.
4. Substitución fideicomisaria.

Lección 20.ª- O ALBACEAZGO.

1. Concepto e natureza xurídica. Caracteres.
2. Capacidade. Facultades e deberes do testamenteiro.
3. Extinción do albaceazgo. Rendición de contas.

III. A LEXÍTIMA

Lección 21.ª- A VONTADE TESTAMENTARIA E OS SEUS LÍMITES.

1. Concepto de lexítima. Evolución histórica.
2. Natureza da lexítima. Posición do legitimario.
3. Renuncia á lexítima.

Lección 22.ª- LEXÍTIMA DOS DESCENDENTES. A MELLORA.

1. Os artigos 807 e 808 do Código Civil.
2. A mellora. Concepto. Antecedentes. Título polo que se pode mellorar.
3. Gravame da mellora. Mellora expresa e implícita. Obxecto da mellora. Delegación da facultade de mellorar.
4. A lexítima dos descendentes e a facultade de conmutar.

Lección 23.ª- LEXÍTIMA DOS DEMAIS PARENTES.

1. Lexítima dos ascendentes. A reversión do artigo 812 do Código Civil.
2. Lexítima do cónxuxe viúvo. Contía. Pago. Garantía. Facultade de conmutar.

Lección 24.ª- CÁLCULO, PAGO E DEFENSA DA LEXÍTIMA.

1. Cálculo da lexítima. Operacións. Avaliación e reunión ficticia. Imputación de doazóns.
2. Cumprimento da lexítima. Infracción da intanxibilidade cualitativa da lexítima. Redución de legados e doazóns. A redución do artigo 1.044 do Código Civil. Impugnación de actos en fraude da lexítima.

Lección 25.ª- DESHERDAMENTO E PRETERICIÓN.

1. O desherdamento. Concepto. Causas. Forma. A reconciliación. Efectos do desherdamento.
2. A preterición: Concepto. Efectos.

IV. A SUCESIÓN INTESTADA

Lección 26.ª- A SUCESIÓN INTESTADA.

1. Concepto. Sistema do Código Civil.

2. A orde de suceder. Sucesión de parentes en liña recta, colaterais e o cónxuxe viúvo. Sucesión do Estado.
3. A sucesión intestada nos Dereitos forais.

Lección 27.ª- AS RESERVAS.

1. A reserva viudal.
2. A reserva troncal.
3. Réxime común da reserva pendente.
4. Estrutura da delación reservataria.

V. O DEREITO DE FAMILIA

Lección 28.ª- A FAMILIA E O DEREITO DE FAMILIA.

1. A familia. Concepto. Tipos. Natureza e funcións.
2. O Dereito de familia. Contido e caracteres. As potestades familiares. Natureza do Dereito de familia.
3. Familia e Constitución. O artigo 39 da Constitución. O concepto de familia na Constitución.

Lección 29.ª- AS RELACIÓNS DE FAMILIA.

1. O parentesco. Concepto e clases. Cómputo.
2. A obrigaón de alimentos. Concepto e fundamento. Natureza e caracteres. Suxeitos, orde de prelación e distribución da carga. Nacemento do dereito aos alimentos. A prestación. Extinción.

VI. O MATRIMONIO: A ORDENACIÓN PERSOAL DO MATRIMONIO

Lección 30.ª- O MATRIMONIO. SISTEMAS MATRIMONIAIS.

1. Concepto e caracteres do matrimonio.
2. Sistemas matrimoniais.
3. O sistema matrimonial español.
4. O matrimonio canónico no Dereito español.

Lección 31.ª- A REGULACIÓN CIVIL DO MATRIMONIO.

1. Os requisitos do matrimonio.
2. Os impedimentos e a súa dispensa.
3. O consentimento e os seus vicios. O matrimonio simulado.

Lección 32.ª- A CELEBRACIÓN DO MATRIMONIO.

1. Requisitos formais.
2. Matrimonio en forma civil.
3. Matrimonio en forma relixiosa.

4. Formas especiais de celebración do matrimonio.
5. A inscrición do matrimonio e a súa proba.

Lección 33.ª. INVALIDEZ DO MATRIMONIO.

1. A nulidade do matrimonio. Causas.
2. A acción de nulidade.
3. Eficacia civil das sentenzas canónicas de nulidade e das dispensas "super ratum".
4. O matrimonio putativo.

Lección 34.ª.- SEPARACIÓN DOS CÓNXUXES.

1. A separación.
2. Efectos da sentenza de separación.
3. A reconciliación dos cónxuxes separados.

Lección 35.ª.- DISOLUCIÓN DO MATRIMONIO.

1. Causas de disolución do matrimonio.
2. O divorcio.
3. Efectos específicos da sentenza de divorcio.

Lección 36.ª.- EFECTOS COMÚNS Á NULIDADE, SEPARACIÓN E DIVORCIO.

1. As chamadas medidas provisionalísimas.
2. Medidas provisionais.
3. Medidas definitivas. Regulación por convenio ou con carácter legal supletorio.
4. A pensión compensatoria.

VII. O MATRIMONIO: A ORDENACIÓN PATRIMONIAL DO MATRIMONIO

Lección 37.ª.- O RÉXIME ECONÓMICO MATRIMONIAL.

1. Concepto e clases. O réxime económico matrimonial no Código Civil.
2. O réxime matrimonial primario.
3. Os capítulos matrimoniais. Capacidade, forma e contido. Mutabilidade.
4. Doazóns por razón de matrimonio. Os contratos entre cónxuxes.

Lección 38.ª.- A SOCIEDADE DE GANANCIAIS. ACTIVO DA COMUNIDADE LEGAL.

1. Conceptos e natureza xurídica da sociedade de gananciais.
2. Activo da comunidade legal: determinación.

3. Os bens privativos.

Lección 39.ª- O PASIVO NA SOCIEDADE DE GANANCIAIS.

1. As débedas comúns: o artigo 1.362 do Código Civil.
2. As débedas exclusivamente persoais.
3. Relacións entre masas: reintegros e reembolsos.

Lección 40.ª- XESTIÓN, DISOLUCIÓN E LIQUIDACIÓN DA SOCIEDADE DE GANANCIAIS.

1. Xestión da comunidade de gananciais. O principio de xestión conxunta. O consentimento dual e a autorización xudicial supletoria. Xestión dos bens comúns en circunstancias especiais.
2. A disolución da comunidade de gananciais. Causas.
3. A liquidación na comunidade. As operacións en liquidación.

Lección 41.ª- O RÉXIME DE SEPARACIÓN DE BENS.

1. Concepto e antecedentes.
2. Propiedade dos bens. Presuncións.
3. Separación de patrimonios e vida en común.
4. Xestión de bens propios. Liquidación do réxime de separación de bens.

Lección 42.ª- O RÉXIME DE PARTICIPACIÓN.

1. Concepto e antecedentes.
2. Funcionamento do réxime de participación.
3. Extinción.
4. Determinación das ganancias: patrimonio inicial e patrimonio final. O crédito de participación.

VIII. A FILIACIÓN

Lección 43.ª- A FILIACIÓN.

1. A relación paterno-filial.
2. A filiación matrimonial.
3. A filiación non matrimonial.
4. A filiación adoptiva.
5. Contido da relación paterno-filial.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A1	0	0	0
Atención personalizada		0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Os alumnos deberán examinarse dos contidos que conforman a materia segundo o programa exposto.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
	Para el estudio de casos, además de las indicaciones de carácter general, recibirán de manera individualizada o por grupos de trabajo las orientaciones que sean precisas para la correcta elaboración de sus trabajos.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1	Exame dos contidos incorporados no programa da materia.	100

Observacións avaliación

--

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - PÉREZ ÁLVAREZ, M. A., DE PABLO CONTRERAS, P., MARTÍNEZ DE AGUIRRE, C. y CÁMARA LAPUENTE, S. (Última edición). Curso de Derecho civil V. Derecho de Sucesiones. - DE PABLO CONTRERAS, P., MARTÍNEZ DE AGUIRRE, C. y PÉREZ ÁLVAREZ, M. A. (Última edición). Curso de Derecho civil IV. Derecho de Familia.. - ALBALADEJO, M. (Última edición). Curso de Derecho civil V. Derecho de sucesiones.. - ALBALADEJO, M. (Última edición). Curso de Derecho civil IV. Derecho de familia.. - DÍEZ PICAZO, L. y GULLÓN, A. (Última edición). Sistema de Derecho civil. Volumen IV. Derecho de familia. Derecho de sucesiones.. - LACRUZ, J. L. et alia (Última edición). Elementos de Derecho civil V. Derecho de sucesiones.. - LACRUZ, J. L. et alia (Última edición). Elementos de Derecho civil IV. Derecho de familia.. - LASARTE ÁLVAREZ, C. (Última edición). Principios de Derecho civil. VII: Derecho de sucesiones.. - LASARTE ÁLVAREZ, C. (Última edición). Principios de Derecho civil. VI: Derecho de familia..
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Dereito Civil III/612001403
Dereito Civil I/612001203
Dereito Civil II/612001301
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Dereito Internacional Privado/612001504
Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías